

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо
уточнення застосування кримінальної відповідальності
за незаконне заволодіння транспортним засобом»
(реєстр. № 9094 від 13.03.2023р.)*

Законопроект розроблено з метою врегулювання у Кримінальному кодексі України (далі – КК України) визначення поняття «транспортний засіб» для кваліфікації злочинів, пов’язаних із незаконним заволодінням транспортним засобом.

Визнаючи необхідність удосконалення підстав кримінальної відповідальності за правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту, вважаємо за доцільне зазначити таке.

1. Використання в назві проекту словосполучення «уточнення застосування кримінальної відповідальності» декларує процедурні зміни, які не є предметом кримінально-правового регулювання, що не узгоджується із його метою та змістом.

2. Проектом пропонуються зміни до примітки статті 286 КК України шляхом доповнення поняття «транспортний засіб» такою ознакою, як державна реєстрація та взяття на облік у встановленому законодавством порядку.

Наведене в чинному кримінальному законі поняття транспортних засобів (всі види автомобілів, трактори та інші самохідні машини, трамваї і тролейбуси, а також мотоцикли та інші механічні транспортні засоби) є обов’язковою ознакою складів кримінальних правопорушень, передбачених статтями 286, 286-1, 287, 289, 290 КК України.

Відповідальність за вчинення таких діянь, як: порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, що спричинило потерпілому середньої тяжкості, тяжкі тілесні ушкодження або смерть (статті 286, 286-1 КК України); незаконне заволодіння транспортним засобом (стаття 289 КК України) настає *незалежно від наявності реєстрації* (обліку) транспортного засобу, оскільки основним об’єктом цих правопорушень є суспільні відносини у сфері безпеки руху транспорту, а додатковим - життя, здоров’я, власність особи. Кваліфікація дій особи здійснюється за спрямованістю умислу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (керувала транспортним засобом, порушуючи правила безпеки дорожнього руху, заволоділа транспортним засобом, на який не мала права), і не пов’язується з такою ознакою предмета кримінального правопорушення, як «державна реєстрація та взяття на облік у встановленому законодавством порядку».

Окрім цього, відповідно до пункту 7 постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та

мопедів» від 7 вересня 1998 р. № 1388 (із змінами і доповненнями) транспортні засоби підлягають реєстрації протягом *десяти діб* після виникнення обставин, що є підставою для внесення змін до реєстраційних документів (придбання, митного оформлення, тимчасового ввезення тощо). Строк державної реєстрації продовжується в разі введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

Тобто, у випадку незаконного заволодіння транспортним засобом, власник якого, не порушивши 10-денний термін, ще не зареєстрував його, правопорушник може уникнути покарання через відсутність обов'язкових ознак предмета правопорушення.

Таким чином, декларуючи усунення неточностей у статті 289 КК України, пропоновані зміни не лише усувають, а й породжують нові недоліки кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки дорожнього руху. За таких умов не доводиться поділяти впевненість автора законопроекту в тому, що його прийняття «забезпечить врегулювання використання поняття «транспортний засіб» у КК України для кваліфікації злочинів, пов'язаних із незаконним заволодінням транспортним засобом».

3. Пункт 2 Розділу II проекту потребує конкретизації в частині доручення Кабінету Міністрів України щодо переліку нормативно-правових актів, що потребуватимуть розробки та змін (відповідно до вимог пункту 8 статті 90 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України»).

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

*Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.